

BIG DATA, BIG VALUE, BIG ISSUES?

1 november 2017, ICT Accountancy Jaarcongres

Friso de Jong - NUMIQ - jong@numiq.nl

MEESTERS IN KENNISKAPITAAL

Onze missie is om zoveel mogelijk verborgen kapitaal bij onze klanten zichtbaar te maken

Agenda

- Voorstellen
- Kenniskapitaal?
- Big data
 - Belang?
 - Wat is het?
 - Waar bestaat het uit?
 - Op de balans?
- Beschouwingen

Kenniskapitaal?

- Immateriële vaste activa
- Intellectueel kapitaal
- Intellectueel Eigendom (IE) / Intellectual Property
 - Octrooien, merken, handelsnamen, auteursrechten
- Know-how, goodwill
- Intangible assets
- Intangibles.....kenniskapitaal.

Citaten:

- “Kennis[kapitaal] wordt een cruciale productiefactor.”

[Minister van Economische Zaken, 1999, Balanceren met Kennis, pagina 3]

- “Gezien de huidige registratie van immateriële vaste activa zijn er geen aanwijsbare redenen waarom kenniskapitaal zou moeten worden uitgesloten van activering.”

[CBS, 2005, Kennis en Economie 2004, pagina 18]

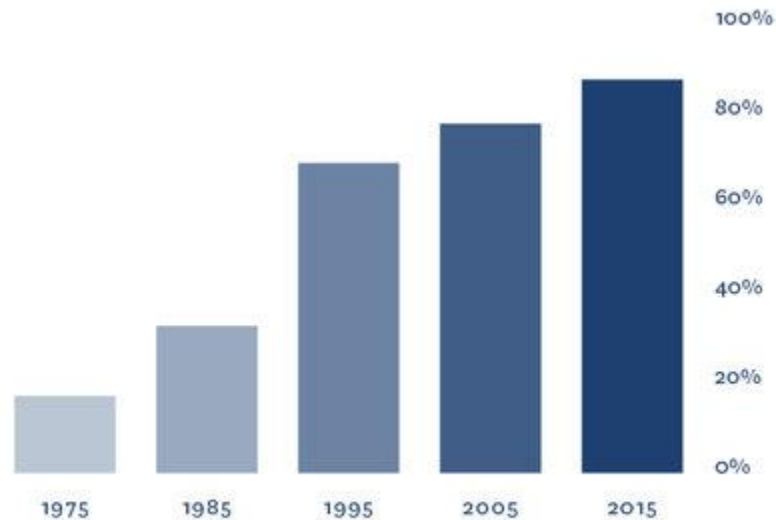
- “De balans met toelichting geeft getrouw, duidelijk en stelselmatig de grootte van het vermogen en zijn samenstelling weer.”

[Burgerlijke Wetboek, Boek 2, artikel 362]

Onderzoek: Ocean Tomo

- Verborgen kapitaal (IP/IA) maakt steeds groter deel uit van de waarde van een organisatie: In 1975 nog 16%, in 2015: 87%

**according to Ocean Tomo survey 2015*

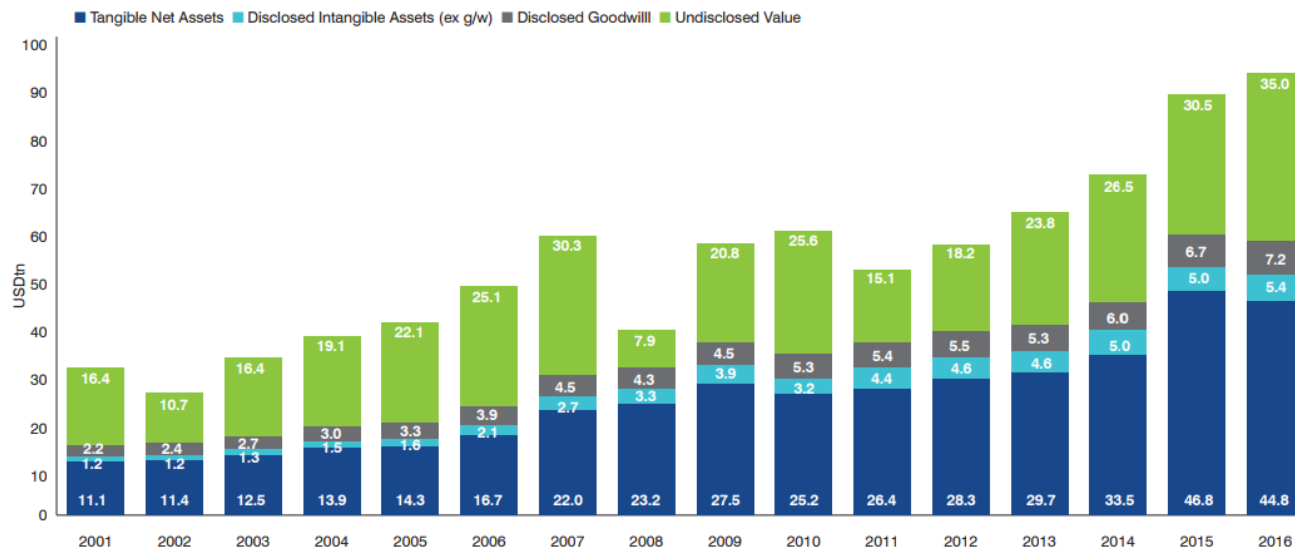
Bron: Ocean Tomo 2015

Onderzoek: Brand Finance (GIFT)

- Volgens Brand Finance USD 35.000 miljard (!) aan waarde niet zichtbaar in de verslaggeving

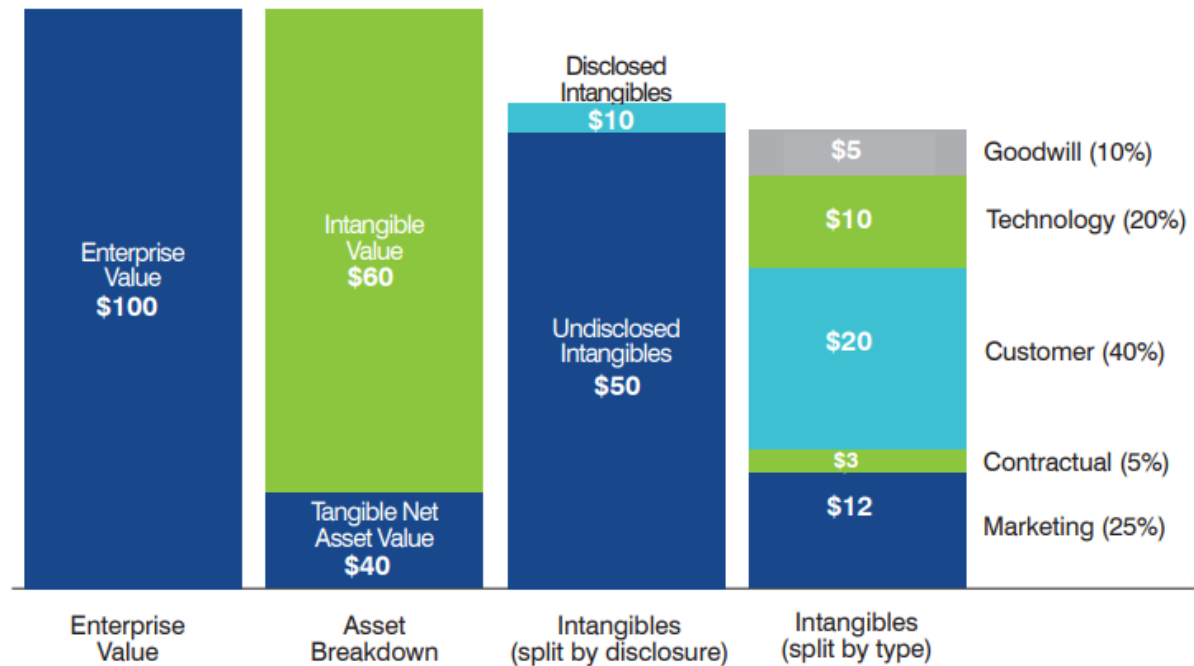
Figure 1: Global Enterprise Value - Absolute Breakdown

Bron: GIFT 2017

Onderzoek: Brand Finance (GIFT)

Bron: GIFT 2017

Waarin wordt kenniskapitaal uitgedrukt?

- De meest bekende vormen van kenniskapitaal zijn: intellectuele eigendomsrechten:
 - Octrooi, merk, model, zaairrecht, chipsrecht, domeinnaam, handelsnaam, auteursrechten, ...
- Maar er zijn nog meer dan 100 andere vormen van kenniskapitaal!
 - techniek gerelateerd;
 - marketing gerelateerd;
 - klant gerelateerd;
 - artistiek gerelateerd;
 - contract gerelateerd;

(niet uitputtend)

A. Aan marketing gerelateerde immateriële vaste activa

- Handelsmerken, merknamen, dienstmerken, collectieve merken en kwaliteitsmerken
- Handelsuitingen (unieke kleur, vorm of uniek verpakkingsontwerp)
- Krantenkoppen
- Internet-domeinnamen
- Concurrentiebedingen

B. Klant gerelateerde immateriële vaste activa

- Klantenlijsten: een klantenlijst bestaat uit informatie over klanten, zoals hun naam en adresgegevens
- Achterstand in de verwerking van opdrachten of productie: een achterstand in de verwerking van opdrachten of productie komt voort uit contracten zoals koop- of verkoopovereenkomsten
- Klantencontracten en de daaruit voortvloeiende klantenrelaties
- Niet-contractuele klantenrelaties

C. Aan artistieke uitingen gerelateerde immateriële vaste activa

- Toneelstukken, opera's en balletten
- Boeken, tijdschriften, kranten en andere literaire werken
- Muziekwerken zoals composities, songteksten en reclamedeuntjes
- Afbeeldingen en foto's
- Video- en audiovisueel materiaal, waaronder films, muziekvideo's en televisieprogramma's

D. Op contracten gebaseerde immateriële vaste activa

- Licentie-, royalty- en stilstandovereenkomsten
- Reclame-, bouw-, management-, diensten- of toeleveringscontracten
- Leaseovereenkomsten
- Bouwvergunningen
- Franchiseovereenkomsten
- Exploitatie- en uitzendrechten
- Dienstencontracten zoals met betrekking tot hypothecaire schulden
- Arbeidsovereenkomsten die vanuit het gezichtspunt van de werkgever voordelig zijn daar de prijs van die contracten
- onder hun actuele marktwaarde ligt
- Gebruiksrechten zoals bevoegdheden ter zake van boorwerkzaamheden, water, lucht, mineralen, houtkap en routes

E. Op technologie gebaseerde immateriële vaste activa

- Gepatenteerde technologie
- Computersoftware en 'mask works'
- Niet-gepatenteerde technologie
- Databases
- Bedrijfsgeheimen zoals geheime formules, processen of recepten

Techniek

- Octrooien
- handelsgeheimen
- formules
- verpakings-/proces-/ontwerptechnologie
- ontwerptechnieken
- technische datasheets
- testresultaten
- productspecificaties
- halffabrikaten
- blauwdrukken/procesbeschrijvingen.

Marketing

- Handelsnaam, merk, vormmerk, logo
- marketingconcept en productnamen
- credo's, slogans (Bijvoorbeeld "sense and simplicity")
- verpakkingen
- jingles
- radio- en TV commercials
- reclamemateriaal
- distributiekkanalen
- overeenkomsten: franchises, co-branding, exclusieve importeur
- ander commercieel materiaal.

ICT bundel

- Domeinnamen;
- websites;
- broncodes;
- applicaties, besturingssystemen;
- (master)licenties;
- maatwerkapplicaties;
- databaserechten (equivalent van octrooi voor bedrijven die met software werken)
- AS nummer;
- IX aansluiting;
- masks;
- IP nummers.

BIG DATA, BIG VALUE, BIG ISSUES?

Het belang van Big data:

'Big data-markt groeit tot 2019 met ruim 35% per jaar'

De markt voor big data-diensten groeit de komende jaren hard. Tussen 2014 en 2019 maakt de markt een jaar-op-jaar groei van 35,05% door. Naar verwachting is de wereldwijde markt in 2019 goed voor een jaaronzet van 39,65 miljard dollar.

Bron: Executive People

Big Four duiken in big-datacontrole

De jaarverslagcontrole van de grote accountantskantoren wordt meer en meer gerobotiseerd. Maar er is een groeimarkt in zicht: het controleren van grote databestanden. 'Dit is een markt die in potentie groter is dan de controle van de jaarverslagen'

Bron: FD

Het belang van Big Data

Onderzoek: (Big & Fast Data: The Rise of Insight Driven Business – CapGemini)

- 61% erkent dat big data zelfstandig omzet genereert en net zo belangrijk wordt als hun bestaande producten
- 54% gaat de komende 3 jaar meer investeren in Big Data dan in alle jaren daarvoor
- 43% heeft besloten tot reorganisaties vanwege de rol van Big Data; bij henzelf of bij hun concurrenten....

Big Data: wat is het?

- Geen algemeen erkende definitie
- Wikipedia: *"Men spreekt van big data wanneer men werkt met een of meer datasets die te groot zijn om met reguliere databasemanagementsystemen onderhouden te worden."*
- **Relatief begrip:** *"What counts as "big data" varies depending on the capabilities of the users and their tools, and expanding capabilities make big data a moving target. For some organizations, facing hundreds of gigabytes of data for the first time may trigger a need to reconsider data management options. For others, it may take tens or hundreds of terabytes before data size becomes a significant consideration."* (Wikipedia)

Waar bestaat het uit?

A. Aan marketing gerelateerde immateriële vaste activa

- Handelsmerken, merknamen, dienstmerken, collectieve merken en kwaliteitsmerken
- Handelsuitingen (unieke kleur, vorm of uniek verpakkingsontwerp)
- Krantenkoppen
- Internet-domeinnamen
- Concurrentiebedingen

B. Klant gerelateerde immateriële vaste activa

- Klantenlijsten: een klantenlijst bestaat uit informatie over klanten, zoals hun naam en adresgegevens
- Achterstand in de verwerking van opdrachten of productie: een achterstand in de verwerking van opdrachten of productie komt voort uit contracten zoals koop- of verkoopovereenkomsten
- Klantencontracten en de daaruit voortvloeiende klantenrelaties
- Niet-contractuele klantenrelaties

C. Aan artistieke uitingen gerelateerde immateriële vaste activa

- Toneelstukken, opera's en balletten
- Boeken, tijdschriften, kranten en andere literaire werken
- Muziekwerken zoals composities, songteksten en reclamedeuntjes
- Afbeeldingen en foto's
- Video- en audiovisueel materiaal, waaronder films, muziekvideo's en televisieprogramma's

D. Op contracten gebaseerde immateriële vaste activa

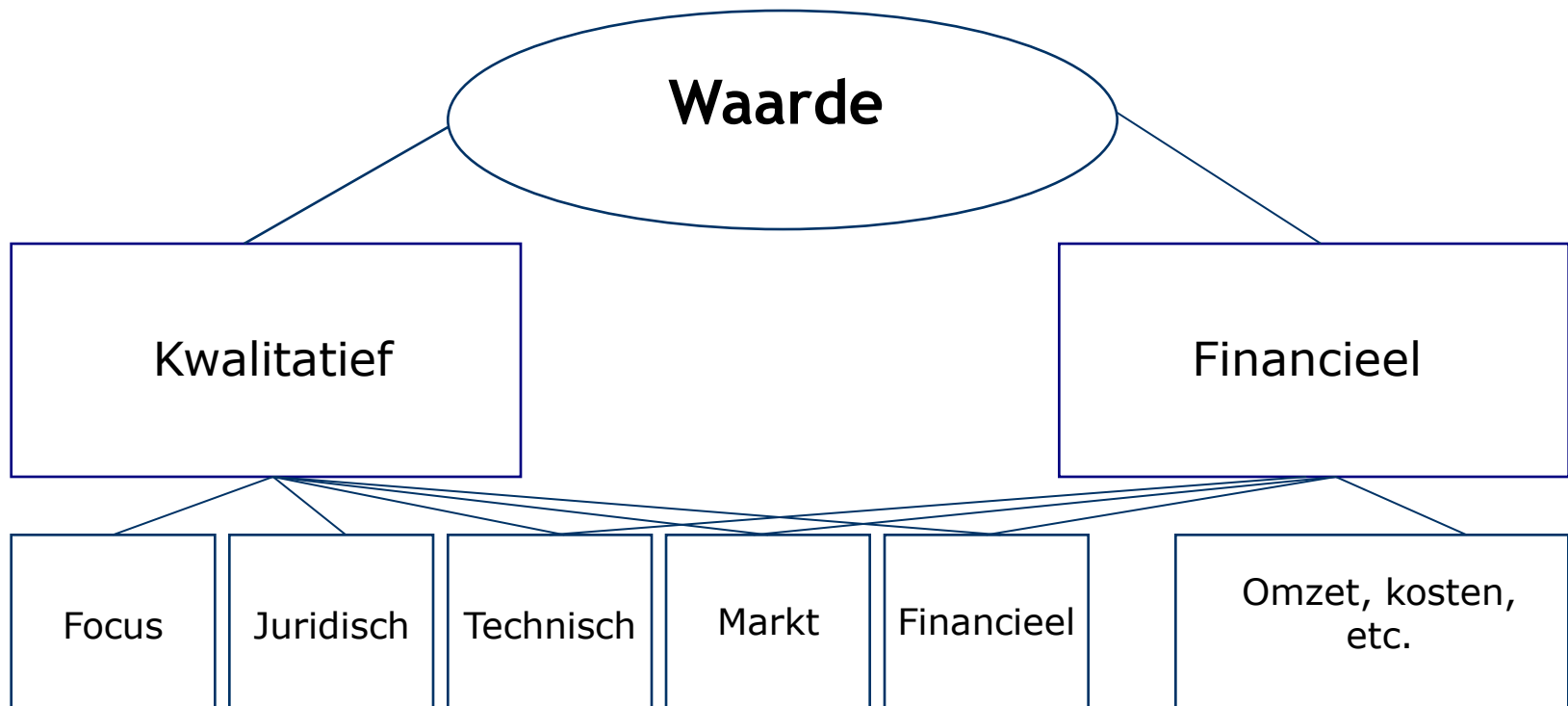
- Licentie-, royalty- en stilstandovereenkomsten
- Reclame-, bouw-, management-, diensten- of toeleveringscontracten
- Leaseovereenkomsten
- Bouwvergunningen
- Franchiseovereenkomsten
- Exploitatie- en uitzendrechten
- Dienstencontracten zoals met betrekking tot hypothecaire schulden
- Arbeidsovereenkomsten die vanuit het gezichtspunt van de werkgever voordelig zijn daar de prijs van die contracten onder hun actuele marktwaarde ligt
- Gebruiksrechten zoals bevoegdheden ter zake van boorwerkzaamheden, water, lucht, mineralen, houtkap en routes

E. Op technologie gebaseerde immateriële vaste activa

- Gepatenteerde technologie
- Computersoftware en 'mask works'
- Niet-gepatenteerde technologie
- Databases
- Bedrijfsgeheimen zoals geheime formules, processen of recepten

Big Data: wat is het waard als een asset?

Big Data: waarde-eigenaardigheden

- Data/informatie is (oneindig) vaak deelbaar zonder dat het waarde verliest
- Data kan niet worden uitgeput, het is in die zin niet schaars
- De waarde neemt ervan toe naarmate het meer gebruikt wordt; in tegenstelling tot andere 'activa'
- Maar, data vervliegt: bij minder gebruik neemt de waarde af
- Meer data is niet beter, nauwkeurige data wel!
- De waarde neemt toe als het wordt gecombineerd met andere (nauwkeurige) bronnen

Big Data: als actief op de balans?

RJ 210 definieert een immaterieel vaste actief als een actief met de volgende kenmerken:

- beschikingsmacht;
- identificeerbaar;
- toekomstige economische voordelen;
- geen fysieke gedaante; en
- van niet-monetaire aard.

Big Data: als actief op de balans?

Een immaterieel vaste actief is identificeerbaar als het (i) separeerbaar is en/of (ii) voortkomt uit een contractueel recht. Dan kan het mogelijk op de balans worden geactiveerd. (RJ210.110/111)

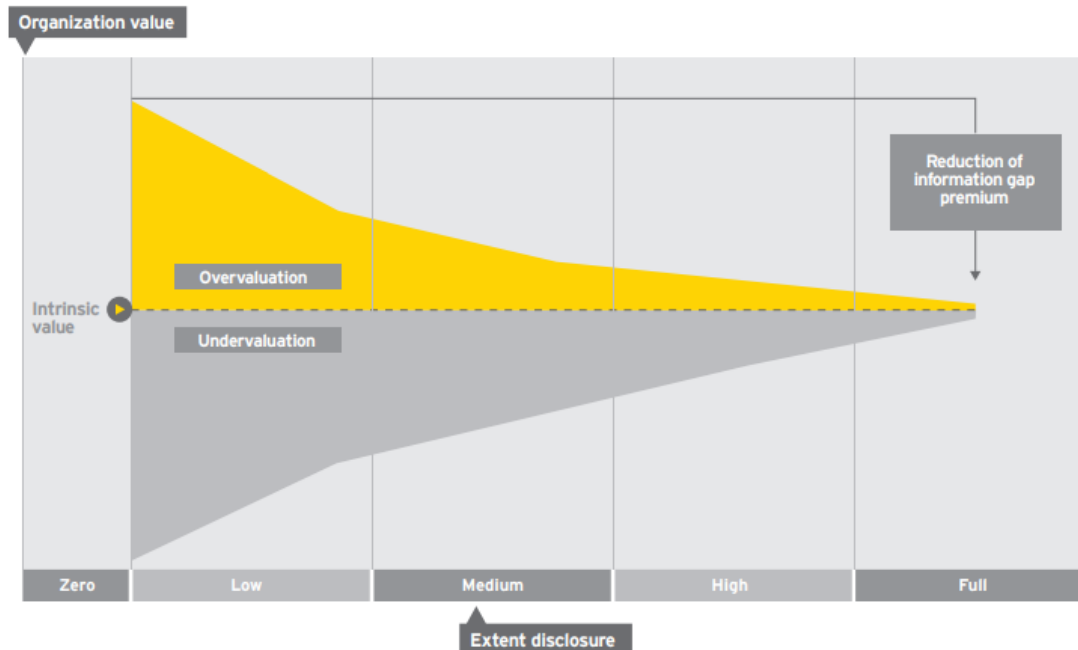
Er is sprake van 'beschikkingsmacht' als een entiteit de beheersing heeft over de toekomstige economische voordelen die uit het actief voortkomen en de toegang van andere partijen tot die economische voordelen weet af te scherm.

Economische voordelen: niet alleen gericht op inkomsten, ook gericht op beperking van uitgaven.

Big Data: intern gegenereerd vs aangekocht

Heb je een Big Data set zelf gegenereerd, dan mag deze niet op de balans worden geactiveerd. Koop je een Big Data dan mag het wel:

Source: M. Rikanovic, "Corporate Disclosure Strategy and the Cost of Capital – An empirical study of large listed German corporations," based on the work of E.F. Fama, 30 June 2005

Big Data, Big Value, Big Issues?

- Big data op de balans: bewustzijn over de bijdrage/last van Big Data op omzet, kosten, continuïteit en innovatie.
- Bedrijven zijn steeds meer verplicht om verantwoording af te leggen over de aanwezige (big) data en de gevolgen van lekken.
- Het levert investeerders, financiers betere inzichten op.
- Macro-economisch: big data (en blockchain) dragen steeds meer bij aan de economie. Tegelijkertijd maakt het de Nederlandse economie ook kwetsbaarder. Hoe geef je antwoord op deze kwetsbaarheid?

“Alles van waarde is weerloos”

Lucebert

CONTACTGEGEVENS

📍 Adres: Statenlaan 65, 6828 WC ARNHEM

🏢 KVK nummer: 69612153

✉ E-mail: jong@numiq.nl

06 196 229 47

